

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 202

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1912 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	4
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	5
• Dışişleri Komisyonu Raporu	6
• Muhalefet Şerhi	9
• Teklif Metni	10
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	10
• Karar Metni	11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 465340 evrak numaralı Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasınının 26 ncı ve 31 inci maddelerinin tadiline ilişkin olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumununun 17 nci Genel Kurul Toplantısında kabul edilen 18/5/2017 tarihli ve "GA17/7/438 sayılı Kararı"nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

09.05.2019

Mustafa Şentop

Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1912)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Üyesi bulunduğumuz İslam Kalkınma Bankası (İKB) Grubunun bağlı kuruluşu olan Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun Kurucu Anlaşmasında, Direktörler Kurulu bir diğer ifadeyle Yönetim Kurulu toplantılarına İKB Grubu Başkanının başkanlık edeceği hükmü yer almaktadır. İKB Grubunun on yıllık stratejisi kapsamında Grubun etkinliğinin artırılması ve bağlı kurumlar arasında koordinasyon ve uyumun güçlendirilmesi maksadıyla ve İKB Grubu Başkanının önerisiyle, söz konusu toplantıların yönetimi konusunda Kurucu Anlaşmada değişiklik yapılması teklif edilmiştir. Teklif kapsamında Kurucu Anlaşmada, mezkûr Kurumun Direktörler Kurulu toplantılarına İKB Grubu Başkanı tarafından belirlenecek yetkililerin de (örneğin Başkan Yardımcısı) başkanlık edebilmesine imkân verecek değişikliklerin yapılması öngörülmüştür. Değişiklik önerileri, 17-18 Mayıs 2017 tarihlerinde yapılan İKB Grubu 42. Governörler Kurulu Yıllık Toplantıları sırasında gerçekleştirilen Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Genel Kurulunun onayına sunulmuş ve Genel Kurul tarafından 18 Mayıs 2017 tarihinde kabul edilmiştir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-77677

3 Mayıs 2019

Konu: Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami
Kurumu Kurucu Anlaşmanın
Tadiline İlişkin Karar

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci maddelerinin tadiline ilişkin olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında kabul edilen 18/5/2017 tarihli ve GA17/7/438 sayılı Kararı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

2/4/2020

Esas No: 2/1912

Karar No: 150

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 3/5/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Karar”, 9/5/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 22/5/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Plan ve Bütçe ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji komisyonlarına havale edilen 2/1912 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 11/3/2020 tarihli 21’inci toplantısında Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun Kurucu Anlaşması’nda, Kurumun Yönetim Kurulu toplantılarına İslam Kalkınma Bankası (İKB) Grubu Başkanı tarafından belirlenecek yetkililerin de başkanlık edebilmesine imkân verecek değişikliklerin yapılmasını içeren ve 18 Mayıs 2017 tarihinde Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Genel Kurulunda alınan GA17/7/438 sayılı Karar’ın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde; Dışışleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran tarafından;

Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun İslam Kalkınma Bankasının bağlı bir kuruluşu olduğu, Kurumun Kurucu Anlaşması’nı ülkemizin 2003 yılında imzaladığı,

Kurumun başta finans, altyapı, tarım, imalat, petrol ve gaz işletmeleri olmak üzere üye ülkelerdeki özel sektör yatırımlarının mali ve teknik yönden desteklenmesini hedeflediği,

Ülkemizin bu Kurumdaki sermaye payının yüzde 1,4’e tekabül eden 27 milyon dolar tutarında olduğu ve bu rakamla en çok katkıda bulunan ülkeler arasında yedinci sırada yer aldığı,

Kurumun, kuruluşundan bu yana 400’ü aşkın projeye 6,4 milyar tutarında destek sağladığı; ülkemize de toplamda 556 milyon tutarında finansman desteği verdiği,

Ülkemizin, Suudi Arabistan’ın ardından kurumdan en çok faydalanan ikinci ülke olduğu,

Kurumun Kurucu Anlaşması'nda, yönetim kurulu toplantılarına İslam Kalkınma Bankası Başkanı'nın başkanlık edeceği hükmünün yer aldığı; görüşülen Karar'ın Kurumun daha etkin çalışmasına imkân sağlamak adına Kurucu Anlaşma'da yönetim kurulu toplantılarına İslam Kalkınma Bankası Başkanı'nın yanı sıra görevlendireceği başka bir yetkilinin de başkanlık etmesine dair değişiklik içerdiği,

Komisyon üyeleri tarafından Teklif ile ilgili olarak;

Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasınının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin GA12/6-438 Sayılı Karar'da ileri sürdükleri gerekçeyle bu Karar'a da itirazlarının bulunduğu,

Türkiye'nin Kurucu Anlaşma imzalanırken madde 3'e çekince koyduğu ancak Kurumun temelinde tamamen şeriat hukukuna uygun bir şekilde çalışacağı hususunun, ayrıca 29'uncu maddesinde de İslam hukuku komitesi adında bir organının bulunacağını hükme bağlanmış olmasının Anayasamızdaki laiklik ilkesine tamamen aykırı olduğu,

Anlaşma'nın onaylanmış olması sebebiyle, uluslararası hukuka göre Türkiye'nin koymuş olduğu çekincenin bu Anlaşma'nın konu ve amacına engel olamadığı, dolayısıyla çekincenin Türkiye'nin lehine hukuksal bir etki doğurmayacağı,

Dışişleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran tarafından Komisyon üyelerinin görüşlerine cevaben;

Ülkemizce Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşması'nın sadece 3'üncü maddesine değil, Dibace kısmı ile 14, 18, 29 ve 55'inci maddelerine de çekince koyulduğu, ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya ve İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>
İstanbul	Denizli	Antalya
Kâtip	Üye	Üye
<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Tulay Hatunoğulları Oruç</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
İzmir	Adana	Ankara

(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Haluk Koç</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Atilla Ödünç</i>
Ankara	Balıkesir	Bursa

(Muhalafet şerhim mevcuttur)

(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye <i>Kamil Aydın</i> Erzurum	Üye <i>Utku Çakırözer</i> Eskişehir (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Ali Şahin</i> Gaziantep
Üye <i>Mehmet Güzelmansur</i> Hatay (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Ahmet Ünal Çeviköz</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Ahmet Berat Çonkar</i> İstanbul
Üye <i>Yunus Emre</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Ümit Özdağ</i> İstanbul	Üye <i>Zafer Sırakaya</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)
	Üye <i>Niyazi Güneş</i> Karabük (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>İsmail Özdemir</i> Kayseri

Muhalefet Şerhi

Dışışleri Komisyonu'nun 11.03.2020 tarihindeki toplantısında görüşülen teklif, Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Direktörler Kurulu (Yönetim Kurulu) toplantılarına İslam Kalkınma Bankası grubu başkanı tarafından belirlenecek yetkililerin de başkanlık edebilmelerine ilişkin kararın onaylanmasına ilişkindir.

Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşması, 03.11.2010 tarihinde Dışışleri Komisyonu'nda görüşülmüş ve çekinceyle onaylanmıştır. Gündemde yer alan Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşması'nın tadiline ilişkin şerhimizin gerekçesi bu teklif için de geçerlidir.

Zira, Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu, şariat ilkelerine göre çalışan bir kurumdur ve bütün faaliyetlerinin bu ilkelere uyumlu olması beklenmektedir. Özü itibarıyla laikliğe aykırı olan ve 03.11.2010 tarihli Dışışleri Komisyonu toplantısında bu doğrultuda itiraz ettiğimiz bir kuruluşun anlaşmasının tadiline ilişkin kararı onaylamamız anayasamızın amir hükümleri bakımından mümkün değildir.

Yukarıda belirtilen gerekçeyle söz konusu teklife muhalifiz.

11.03.2020

Ahmet Ünal Çeviköz

İstanbul

Ahmet Haluk Koç

Ankara

Utku Çakırözer

Eskişehir

Mehmet Güzelmansur

Hatay

Yunus Emre

İstanbul

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ

ÖZEL SEKTÖRÜN GELİŞTİRİLMESİ İSLAMİ KURUMU KURUCU ANLAŞMANIN 26 NCI VE 31 İNCİ MADDELERİNİN TADİLİNE İLİŞKİN OLARAK ÖZEL SEKTÖRÜN GELİŞTİRİLMESİ İSLAMİ KURUMUNUN 17 NCI GENEL KURUL TOPLANTISINDA KABUL EDİLEN 18/5/2017 TARİHLİ VE GA17/7/438 SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 26 ncı ve 31 inci maddelerinin tadiline ilişkin olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında kabul edilen 18/5/2017 tarihli ve “GA17/7/438 sayılı Kararı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞIŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

ÖZEL SEKTÖRÜN GELİŞTİRİLMESİ İSLAMİ KURUMU KURUCU ANLAŞMANIN 26 NCI VE 31 İNCİ MADDELERİNİN TADİLİNE İLİŞKİN OLARAK ÖZEL SEKTÖRÜN GELİŞTİRİLMESİ İSLAMİ KURUMUNUN 17 NCI GENEL KURUL TOPLANTISINDA KABUL EDİLEN 18/5/2017 TARİHLİ VE GA17/7/438 SAYILI KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

ÖZEL SEKTÖRÜN GELİŞTİRİLMESİ İSLAMİ KURUMU

17. GENEL KURUL TOPLANTISI

KARAR NO. GA17/7/438

KURUCU ANLAŞMA'NIN 26. VE 31. MADDELERİNİN TADİLİ

(17. Genel Kurul'un Hicri 22 Şaban 1438'e karşılık gelen 18 Mayıs 2017 tarihli Genel Oturumunda Kabul Edilmiştir.)

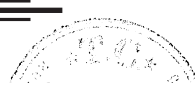
GENEL KURUL,

- 1) Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu (ICD) Kurucu Anlaşması'nın 18., 20(1), 20(2)(i), 22, 31(1). ve 31(4). Maddelerini;
- 2) Belge No. ICD/GA/438/(17)/6'da yer alan ICD'nin Yönetim Kurulu rapor ve önerilerini;

dikkate alarak

KARAR VERMİŞTİR:

- (1) ICD Kurucu Anlaşması'nın 26. Maddesinin 2. paragrafı ve 31. maddesinin 1. ve 4. paragrafları aşağıdaki gibi olacak şekilde değiştirilmiştir:
 - (a) 26. Maddenin 2. paragrafı "Yönetim Kurulu Başkanı, ya da vekili, İcra Komitesi toplantısını yönetecek fakat eşitliği bozan durum hariç oy kullanma hakkına sahip olmayacaktır."
 - (b) 31. Maddenin 1. paragrafı "Banka Başkanı, ya da onun vekili, Kurumun Yönetim Kuruluna başkanlık edecektir. Başkan, Yönetim Kurulu toplantısını yönetecek fakat eşitliği bozan durum dışında oy kullanma hakkına sahip olmayacaktır. Başkan, Genel Kurul toplantılarına katılabilecek fakat oy kullanmayacaktır."
 - (c) 31. Maddenin 4. paragrafı "Genel Müdür oy kullanma hakkı olmaksızın Yönetim Kurulunun ve İcra Komitesinin bir üyesi olacaktır."
- (2) Yukarıdaki değişiklikler bu kararın alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

TBMM Basımevi - 2020